

Bővülés lakáskorszerűsítéssel

„Évek óta nagy gondja a magyar gazdaságnak a nyomott belföldi kereslet, emiatt külgazdasági kitétségünk sem mérséklődik. A szűk hazai keresletnek sok oka van, főként a csaknem egymillió háztartást érintő devizahiteles probléma” – mondta Soós Lőrinc, a Magyar Statisztikai Társaság elnöke. Szerinte a kitörési pontjaink egyik elemeként célszerű lenne alaposan megvizsgálni egy 15–20 éves, magas támogatási aránnyal megvalósuló lakáskorszerűsítési program elindításának feltételeit.

– Mindenkit megdöbbentett a magyar gazdasági teljesítmény 2012-es visszaesése. Rá tudunk-e mindent fogni az eurózóna recessziójára és az aszályra?

– A mezőgazdaság, döntően időjárási tényezők hatására, rendkívül alacsony kibocsátást produkált. Az építőipar az év egészében hatszázalékos visszaesést szenvedett el, ehhez jött novemberben és decemberben az ipar 7 – 7,5 százalékos csökkenése. Mindezek együtt tavaly 1,7 százalékos visszaesésbe nyomták a gazdaságot. Nyilván mindebbe az eurózóna recessziója is belejárt. Szükségesnek tartom azonban annak az alapos elemzését, hogy mi áll a november–decemberi, járműipar nélkül számított ipari teljesítmény csaknem tízszázalékos csökkenése mögött.

– Idén végre kijöhetünk a gödörből?

– Statisztikus létemre nem mernék vállalkozni arra, hogy ezt megjósoljam. Ezzel együtt látom, hogy az ígéretesen alakuló, csapadékos téli időjárás jó kiinduló alapot teremt az agráriumnak az idei fellendülésre. A tavalyi negyedik negyedévre erősen visszaesett gazdasági teljesítmény, az extrém alacsony múlt évi bázis miatt – az agrárium kedvező lehetőségeivel is számolva – 2013 negyedik negyedében megindulhat a gazdasági növekedés.

– Milyen kitörési pontjaink lehetnek?

– Célszerű lenne alaposan megvizsgálni a 15–20 éves, magas támogatási aránnyal megvalósuló lakáskorszerűsítési program elindításának feltételeit és középtávú hatásait. Állítom, nincs még egy olyan gazdaságpolitikai lehetőség, amely a magyar realitások keretei között annyira széles, multiplikatív hatást váltana, mint az ilyen program. Ennek részeként húsz év alatt a hazai lakásállomány harminc–negyven százaléka megújulna, ami egyébként is időszerű.

– Költségvetési támogatás nélkül, szűkülő belső piaci környezetben, aligha pörög most fel az építőipar!

– Az ágazatot érdemes támogatni, ugyanis azt is figyelembe kell venni, hogy az építő-, illetve az építőanyag-ipar erősödésével nagyszámú, alacsony iskolázottságú munkaerő vonható be tartósan a foglalkoztatásba. Ezzel kímélni lehet a szociális háló költségeit is, a növekvő jövedelmek bővítenek a keresletet, és így a költségvetési ráfordítások egy része adók, járulékok formájában megtérülne. Ráadásul a korszerűsítések mérsékelik az ország energiakitettséget is.

– Az idej keresletélénkítés, bér- és nyugdíjmelés hozhat többletet?

– Évek óta nagy gondja a magyar gazdaságnak a nyomott belföldi kereslet, emiatt külgazdasági kitétségnünk nem mérséklődik. A szűk belföldi keresletnek sok oka van, jelentős szerepet játszik benne a csaknem egymillió háztartást érintő devizahiteles probléma. Ez és a válság szorítása azonban jelentősen átalakította a háztartások pénzügyi gondolkodását. Erre nagy szükség volt, miután a magyar lakosság pénzügyi kultúrája nem ütötte meg a kellő szintet. Nyilván ez is szerepet játszott abban, hogy sokan sétáltak bele a devizahitel csapdájába. Ennek következményeként illúzió azt hinni, hogy a lakoságnál bármilyen formában realizálódó többletjövedelem a közeljövőben automatikusan megjelenik a fogyasztásban. Sokan kényszerből felélték a tartalékaikat, így többen inkább ezt pótolják vissza a jövedelmekből.

– Eddig az infláció is a gazdaság neuralgikus pontja volt, az idén, minden jel szerint, változhat a trend.

– Számottevően mérséklődő inflációval számolok. A rezsicsökkentés lépései némi késleltetéssel átgyűrűznek az árakba, és a remélhetően normalizálódó agrártermelés is jótékony ármérséklő hatást fejthet majd ki az idényáras termékek piacain.

– Tartós maradhat az alacsony mértékű pénzromlási ütem?

– Ezt nagy mértékben befolyásolják a nemzetközi folyamatok is. Ha élénkül a világgazdaság, az szinte törvényszerűen emeli az energiahordozók világpiaci árát. Az euró–forint és a dollár–forint árfolyam év közbeni, illetve hosszabb távú alakulása ugyancsak nagy ismeretlen az egyenletben.

– Mennyit nyomnak majd a latban az Európai Uniótól lehívott fejlesztési pénzek, vagy éppen a német tulajdonban lévő autógyárak gigafejlesztései?

– Van még tíz hónap hátra a 2007–2013-as uniós költségvetési cikusból. Jól láthatók azok az erőfeszítések, amelyek a még lehívható támogatások mértékének maximalizálását célozzák. A nagy autóiipari fejlesztések, lévén jó részük zöldmezős beruházás, jelentős, bőven százmilliárd forintos tiszta többletet képviselnek majd az idej gazdasági teljesítményben. Emellett persze szükséges a gazdaság motorjait más ágazatokban is beindítani. A növekedés csak így lehet tartós.

Forrás: Magyar Hírlap